

รายงานตลาดชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศเวียดนาม

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร

1. ภาพรวมตลาด

ตามรายงานของสมาคมยานยนต์เวียดนาม (Vietnam Automobile Manufacturer Association: VAMA) สมาคมผู้ผลิตรถจักรยานยนต์เวียดนาม (Vietnam Association of Motorcycle Manufacturer: VAMM) และ กรมอุตสาหกรรม – กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (Ministry of Industry and Trade: MOIT) ในปี 2567 จำนวนยานพาหนะรวมได้แก่ รถยนต์และรถจักรยานยนต์ ที่ผลิตและนำเข้ามายังเวียดนามทั้งสิ้น 3,213,607 คัน โดยจำนวนรถจักรยานยนต์มีจำนวน 2,653,607 คัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 82.6 และรถยนต์มีจำนวน 560,000 คัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.4

สำหรับตลาดรถยนต์เวียดนาม ในปี 2567 จำนวนรถยนต์ที่ผลิตในประเทศอยู่ที่ 388,500 คัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 27 เมื่อเทียบกับปี 2566 แม้ว่าตลาดรถยนต์เวียดนามจะมีอัตราการเติบโตเป็นอันดับที่ 2 ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่การถือครองรถยนต์ในเวียดนามมีอัตราเพียง 23 คัน ต่อ 1,000 คน เท่ากับ 1 ใน 10 ของประเทศไทยและ 1 ใน 20 ของมาเลเซีย ตามที่นาย Vu Tan Cong เลขาธิการ VAMA ให้ข้อมูลว่า มูลค่ารวมของอุตสาหกรรมยานยนต์เวียดนามมีสัดส่วนร้อยละ 3 ของ GDP รวมทั้งประเทศ โดยมูลค่าของอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์มีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 2.7 ของมูลค่าการผลิตรวมของอุตสาหกรรมยานยนต์ทั้งหมด ตามที่นาย Chee How Teoh ผู้จัดการฝ่ายชิ้นส่วน Aftermarket ภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก จากบริษัท ZF Aftermarket ให้ข้อมูลว่า ด้วยการเติบโตของชนชั้นกลางเวียดนามท่ามกลางเศรษฐกิจที่มีอัตราการเติบโตสูงและความต้องการใช้รถยนต์เพิ่มขึ้น ตลาดชิ้นส่วนอะไหล่รถยนต์ในเวียดนามมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (Compound Annual Growth Rate: CAGR) จะอยู่ที่ร้อยละ 8 ในปี 2568

สำหรับตลาดรถจักรยานยนต์เวียดนาม ในปี 2567 จำนวนรถจักรยานยนต์ที่ผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.46 เมื่อเทียบกับปี 2566 เวียดนามเป็นตลาดรถจักรยานยนต์ที่ใหญ่เป็นอันดับ 4 และมียอดขายรถจักรยานยนต์ไฟฟ้าเป็นอันดับ 3 ของโลก ตามรายงานของ Motorcycles Data คาดว่าเกินกว่า 2 ใน 3 ของประชากรเวียดนามมีรถจักรยานยนต์ไฟฟ้า และมากกว่าร้อยละ 90 ของครัวเรือนมีรถจักรยานยนต์ใช้ ตลาดรถจักรยานยนต์และชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์เวียดนามมีผู้ผลิตหลัก 5 รายที่ครองตลาดมากกว่าร้อยละ 95 และเป็นสมาชิกของ VAMM ได้แก่ Honda Yamaha Suzuki Piaggio และ SYM

2. แนวโน้มการเติบโตของตลาด

2.1 แนวโน้มการเติบโตของตลาดชิ้นส่วนรถยนต์แยกตามประเภทของรถยนต์

ตามข้อมูลจาก VAMA แม้ว่ารถยนต์ที่ใช้เชื้อเพลิงเบนซินแบบดั้งเดิมยังคงครองส่วนแบ่งตลาดมากกว่าร้อยละ 95 ในตลาดเวียดนาม แต่ในช่วงปี 2566 และปี 2567 จำนวนรถยนต์เหล่านี้ลดลงประมาณร้อยละ 25 เมื่อเทียบกับปี 2565 ผู้บริโภคในเวียดนามมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้รถยนต์ประเภท Sport Utility Vehicle (SUV) มากกว่ารถประเภท CUV MPV Hatchback Half-truck หรือ Sedan เนื่องจากโครงสร้างตัวถังที่เป็นแบบแยก (Body-On-Frame) ซึ่งคล้ายกับรถกระบะ รวมทั้งล้อที่มีขนาดใหญ่และระยะห่างจากพื้นสูง ทำให้ผู้ขับขี่สามารถขับขี่ไม่เพียงแต่บนถนนปกติที่มีการปูด้วยยางมะตอยหรือคอนกรีตแต่ยังสามารถขับขี่บนถนนที่มีพื้นผิวธรรมชาติ เช่น ทางดิน ทราย หิน โคลน หรือหิมะ (Off-road) ได้ดีและยังสามารถขับขี่ได้สะดวกในเมืองและป็นเขาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลาดชิ้นส่วนรถยนต์ที่ใช้เชื้อเพลิงเบนซินแบบดั้งเดิมมุ่งเน้นไปที่อะไหล่สำหรับ SUV ได้แก่ระบบกันสะเทือน ยางรถยนต์ที่มีความทนทาน และอุปกรณ์เสริมสำหรับการขับขี่ทาง Off-road

รถยนต์ไฟฟ้าเริ่มมีการนำเข้ามาในเวียดนามตั้งแต่ปี 2566 จนถึงปัจจุบัน รถยนต์ไฟฟ้าเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภคของผู้ใช้รถยนต์ เนื่องจากอุปสรรคต่างๆ เช่น ความไม่มั่นใจในตัวสินค้าใหม่ของลูกค้า โครงสร้างพื้นฐานการชาร์จไฟที่ยังไม่พัฒนา และราคาต่อคันที่สูงกว่ารถยนต์ทั่วไปทำให้รถยนต์ไฟฟ้ายังมีส่วนแบ่งตลาดน้อยในเวียดนาม จากการศึกษาตลาดของ Mordor Intelligence มูลค่าตลาดของรถยนต์ไฟฟ้าในเวียดนาม คาดว่าจะมีมูลค่าถึง 2,930 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2568 และ 6,690 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2573 โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (Compound Annual Growth Rate: CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 18 ในรอบ 5 ปี (2568-2573) ดังนั้นความต้องการอะไหล่จึงมุ่งเน้นไปที่แบตเตอรี่ ระบบชาร์จไฟ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และเซ็นเซอร์อัจฉริยะ

รถยนต์ไฮบริด (Hybrid Electric Vehicle: HEV) เริ่มได้รับความสนใจจากผู้บริโภคในเวียดนามเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นทางเลือกใหม่ให้กับผู้ใช้รถยนต์ เนื่องจากการผสมผสานเครื่องยนต์เบนซินและเครื่องยนต์ไฟฟ้าช่วยลดการใช้ น้ำมันในระยะยาว โดยเฉพาะในการขับขี่ในเมืองที่มีความเร็วต่ำ ดังนั้นตลาดชิ้นส่วนรถยนต์ HEV ส่วนใหญ่จะเน้นการช่วยเสริมการประหยัดน้ำมันที่ไม่ต้องพึ่งพาโครงสร้างพื้นฐานการชาร์จไฟ และชิ้นส่วนสำหรับเครื่องยนต์ผสม (ICE + ไฟฟ้า) ตัวแปลงพลังงาน และระบบควบคุมอิเล็กทรอนิกส์

2.2 แนวโน้มการเติบโตของตลาดชิ้นส่วนรถยนต์แยกตามประเภทของผู้ผลิตชิ้นส่วน

2.2.1 สำหรับผู้ผลิตอุปกรณ์ต้นทาง (Original Equipment Manufacturer: OEM) ตามข้อมูลจาก ZFA แนวโน้มการเติบโตของตลาดชิ้นส่วนรถยนต์ OEM มี 2 ประการ ได้แก่ แนวโน้มการพัฒนาและนวัตกรรมเทคโนโลยีโดยการเพิ่มผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีล้ำสมัย เช่น ผลิตภัณฑ์น้ำมันหล่อลื่น ZF Lifeguard รุ่นใหม่ที่จะออกมาเพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะของชุดเกียร์รถยนต์ โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชีย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและอายุการใช้งานของชิ้นส่วนรถยนต์ แนวโน้มที่สองคือ การขยายระบบบริการลูกค้าหลังการขายเพื่อตอบสนองความต้องการด้านการรักษา การปรับปรุงและการซ่อมแซมด้วยชิ้นส่วนจากผู้ผลิต OEM โดยตรง

2.2.2 สำหรับผู้ผลิตอุปกรณ์ทดแทน (Aftermarket) ตลาดชิ้นส่วนรถยนต์ Aftermarket ในเวียดนามมีศักยภาพสูง เนื่องจากอายุเฉลี่ยของรถยนต์ในเวียดนามยังค่อนข้างน้อย และรถยนต์มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนอะไหล่บ่อยหลังจากใช้งานไปเพียงไม่กี่ปี รถยนต์ในเวียดนามมีอายุการใช้งานเฉลี่ยประมาณ 10 ถึง 13 ปี ผู้แทนจากบริษัท ZFA ให้ข้อมูลว่าตลาดชิ้นส่วนรถยนต์ Aftermarket ในเวียดนามจะมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง 3 ประการ ได้แก่

2.2.2.1 การเปลี่ยนจากการซื้อชิ้นส่วนรถยนต์หน้าร้านมาสู่การซื้อชิ้นส่วนรถยนต์แบบออนไลน์และการจองคิวบริการรถผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล ซึ่งสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการชิ้นส่วน Aftermarket สามารถขยายช่องทางการขายออนไลน์เพื่อดึงดูดลูกค้าและเพิ่มความสะดวกสบายให้แก่ผู้ใช้งานขึ้น

2.2.2.2 คือสินค้าคุณภาพสูงที่มีต้นทุนต่ำ เช่น น้ำมันเกียร์ (Transmission Fluid) ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำมันและการทำงานของรถยนต์ สินค้าเหล่านี้ไม่เพียงแต่ตอบสนองความต้องการทางเทคนิค แต่ยังช่วยให้ผู้ใช้รถประหยัดค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาและซ่อมแซม

2.2.2.3 คือระบบส่งกำลังไฟฟ้า (Electric Drive System) สำหรับรถขนส่งที่สะท้อนถึงแนวโน้มการพัฒนาที่ยั่งยืนในอุตสาหกรรมยานยนต์และสร้างโอกาสให้กับผู้ประกอบการชิ้นส่วน Aftermarket เวียดนามในการพัฒนาและจัดจำหน่ายสินค้าสำหรับยานพาหนะไฟฟ้า

2.3 แนวโน้มการเติบโตของตลาดชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์แยกตามประเภทของรถจักรยานยนต์

ผู้แทนจาก VAMM ให้ความเห็นว่าตลาดรถจักรยานยนต์ที่ใช้เชื้อเพลิงเบนซินแบบดั้งเดิมในเวียดนามเริ่มเข้าสู่ช่วงอิ่มตัวและกำลังมีการเปลี่ยนแปลงจากการใช้รถจักรยานยนต์เกียร์หรือมอเตอร์ไซค์คลัทช์ไปเป็นการใช้รถจักรยานยนต์แบบเกียร์อัตโนมัติหรือสกูตเตอร์ ซึ่งปัจจุบันรถจักรยานยนต์ประเภทสกูตเตอร์ครองส่วนแบ่งตลาดมากกว่าร้อยละ 45 และอาจมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากรายได้เฉลี่ยต่อหัวของเวียดนามมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ดังนั้น ผู้ขายเวียดนามจึงให้ความสนใจกับกลุ่มอะไหล่ เช่น เครื่องยนต์รถสกูตเตอร์ ระบบเบรก (Anti-lock Braking System: ABS) ระบบส่งกำลัง และชิ้นส่วนตกแต่ง เป็นต้น

พร้อมกันนั้น การพัฒนาของเทคโนโลยีเครื่องยนต์ไฟฟ้าเป็นปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมผู้บริโภคเวียดนามกำลังมีการเปลี่ยนแปลงจากรถจักรยานยนต์แบบดั้งเดิมไปยังรถจักรยานยนต์ไฟฟ้า จากรายงานของ Motorcycles Data พบว่ากลุ่มบริษัท VinFast Pega และ Yadea เป็นกลุ่มผู้ผลิตรถจักรยานยนต์ไฟฟ้าที่ครองส่วนแบ่งตลาดที่ใหญ่ที่สุดในเวียดนาม ส่วนผู้ผลิตดั้งเดิมอย่าง Honda Yamaha SYM Piaggio และ Suzuki เริ่มมีการลงทุนผลิตรถจักรยานยนต์ไฟฟ้า และได้เปิดตัวสินค้าใหม่เพื่อทดสอบตลาด ผู้บริโภคเวียดนามมีแนวโน้มที่จะมองหาชิ้นส่วนต่างๆ เช่น แบตเตอรี่ลิเธียม ระบบควบคุมอิเล็กทรอนิกส์ มอเตอร์ไฟฟ้า และอุปกรณ์เสริมสำหรับรถจักรยานยนต์ไฟฟ้าอัจฉริยะ เพื่อยกระดับคุณภาพของรถและบำรุงรักษาในระหว่างการใช้งาน

3. การผลิต

ตามข้อมูลสถิติจากกรมอุตสาหกรรมภายใต้กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (Ministry of Industry and Trade: MOIT) จนถึงปี 2567 มีบริษัทผู้ผลิตและประกอบรถยนต์ตั้งโรงงานในเวียดนามจำนวน 11 ราย อาทิ บริษัท Toyota บริษัท Honda เป็นต้น และบริษัทที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยานยนต์จำนวนมากกว่า 377 ราย โดยบริษัทที่มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) จำนวน 169 ราย อาทิ บริษัท Fujitsu Ten (Viet Nam) บริษัท Bosch (Viet Nam) บริษัท Denso (Viet Nam) เป็นต้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 46.43 ในกลุ่มบริษัทดังกล่าวมีประมาณ 40 บริษัทที่ผลิตและประกอบรถยนต์ 45 บริษัทที่ผลิตโครงสร้างตัวถังและกระบะรถ และ 214 บริษัทที่ผลิตชิ้นส่วนและอุปกรณ์เสริมรถยนต์ต่างๆ

จำนวนผู้จัดหาวัสดุเวียดนามในอุตสาหกรรมยานยนต์ยังคงมีความจำกัดอยู่ โดยผู้จัดหาวัสดุให้กับผู้ผลิตต้นทางโดยตรงหรือเรียกว่าผู้จัดหาวัสดุระดับ 1 (Tier 1 Supplier) มีจำนวนยังไม่ถึง 100 ราย และมีผู้จัดหาวัสดุให้กับผู้จัดหาวัสดุระดับ 1 หรือเรียกว่าผู้จัดหาวัสดุระดับ 2 (Tier 2 Supplier) และผู้จัดหาวัสดุระดับ 3 (Tier 3 Supplier) มีจำนวนเพียงแค่ 150 ราย ทั่วประเทศ

จากรายงานของกระทรวงอุตสาหกรรม รถยนต์หนึ่งคันประกอบด้วยชิ้นส่วนและอุปกรณ์ประมาณ 30,000 ชิ้น ชิ้นส่วนเซมิคอนดักเตอร์ 50-150 ชิ้น และชิปเซมิคอนดักเตอร์ประมาณ 1,400 ชิ้น จำนวนประเภทของชิ้นส่วนและอุปกรณ์ยานยนต์ที่ผลิตโดยผู้ผลิตในเวียดนามมีจำนวนทั้งหมด 1,221 ประเภท โดยส่วนใหญ่เป็นชิ้นส่วนที่มีเทคโนโลยีต่ำและต้องใช้แรงงานเป็นจำนวนมาก เช่น ยางรถยนต์ เบาะที่นั่ง กระจก กระจกมองข้าง ชุดสายไฟ แบตเตอรี่ สินค้าผลิตจากพลาสติก รวม 287 ประเภท คิดเป็นร้อยละ 23 เวียดนามยังต้องนำเข้าชิ้นส่วนจากต่างประเทศถึงร้อยละ 80 ของประเภทชิ้นส่วนที่เหลือ รวมถึงเครื่องยนต์ ระบบขับเคลื่อน เกียร์ ระบบความปลอดภัย ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในรถยนต์ โดยเฉพาะชิปเซมิคอนดักเตอร์ เนื่องจากยังไม่มีบริษัทใดในเวียดนามที่สามารถผลิตชิปเซมิคอนดักเตอร์สมบูรณ์และครบวงจร

ผู้แทน VAMA ให้ข้อมูลว่า เนื่องจากว่าชิ้นส่วนรถยนต์ในเวียดนามยังมีจำนวนจำกัดด้านความสามารถในการผลิตและเทคโนโลยี จึงทำให้ต้นทุนการผลิตและการประกอบรถยนต์ในเวียดนามสูงกว่าประเทศอื่นถึงร้อยละ 10-20 และราคาขายของรถยนต์ที่ประกอบในประเทศสูงกว่าประมาณร้อยละ 20 เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเดียวกัน

4. การนำเข้าและส่งออก

4.1 การนำเข้า

4.1.1 ชิ้นส่วนรถยนต์นำเข้า

เวียดนามนำเข้าชิ้นส่วนรถยนต์จากประเทศต่างๆ โดย 2 ประเทศที่มีมูลค่าการนำเข้าชิ้นส่วนรถยนต์กว่า 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2567 คือ จีนและเกาหลีใต้ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 52.1 ของมูลค่าการนำเข้าชิ้นส่วนรถยนต์ทั้งหมดของเวียดนาม รองมาเป็น ไทย ญี่ปุ่น อินเดีย และอินโดนีเซีย โดยประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 3 ในจำนวนประเทศที่เวียดนามนำเข้าชิ้นส่วนรถยนต์มากที่สุด

ตามข้อมูลจากกรมศุลกากร มูลค่าการนำเข้าชิ้นส่วนรถยนต์ของเวียดนามในปี 2567 อยู่ที่ 4,721 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.7 เมื่อเทียบกับปี 2566 โดยมูลค่าการนำเข้าชิ้นส่วนรถยนต์จากจีนอยู่ที่ 1,405 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 44.8 และเป็นการเติบโตที่สูงที่สุดในกลุ่มตลาดชิ้นส่วนรถยนต์นำเข้าของเวียดนาม ถึงแม้ว่ามูลค่าการนำเข้าชิ้นส่วนรถยนต์ไทยของเวียดนามในปี 2567 เพียง 691 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 1.8 แต่ยังคงรักษาอันดับที่ 3 ในประเทศที่เวียดนามนำเข้าชิ้นส่วนรถยนต์มากที่สุด ขณะที่มูลค่าการนำเข้าชิ้นส่วนรถยนต์นำเข้าจากอินเดีย มูลค่า 423 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และอินโดนีเซีย มูลค่า 324 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ของเวียดนามมีการเติบโตสูง ถึงร้อยละ 39 และร้อยละ 15.9 ตามลำดับ

ลำดับที่	ประเทศ	ปี 2566 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	ปี 2567 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโต (%)
1	จีน	971	1,405	44.8%
2	เกาหลีใต้	846	1,054	24.7%
3	ไทย	703	691	-1.8%
4	ญี่ปุ่น	580	577	-0.5%

5	อินเดีย	304	423	39.0%
6	อินโดนีเซีย	279	324	15.9%
7	อื่นๆ	291	242	-16.8%
	รวม	3,978	4,721	18.7%

4.1.2 ชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์นำเข้า

ตามข้อมูลจาก Global Trade Atlas มูลค่าการนำเข้าชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์สำคัญ อาทิ ยางรถจักรยานยนต์ กระจกมองหลัง โซ่จักรยานยนต์แบบบานพับ เบาะนั่ง ขอบล้อๆ ของเวียดนามในปี 2567 อยู่ที่ 5,132 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.9 เมื่อเทียบกับปี 2566 โดยมูลค่าชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์นำเข้าจากจีนอยู่ที่ 2,033 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 32.7 และเป็นการเติบโตที่สูงที่สุดในกลุ่มตลาดชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์นำเข้าของเวียดนาม ถึงแม้ว่ามูลค่าการนำเข้าชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์ไทยของเวียดนามในปี 2567 เพียง 605 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 0.7 แต่ยังคงรักษาอันดับที่ 3 รองมาจากจีน (+32.7%) และ เกาหลีใต้ (+8.8%)

ลำดับที่	ประเทศ	ปี 2566 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	ปี 2567 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโต (%)
1	จีน	1,532	2,033	32.7%
2	เกาหลีใต้	709	772	8.8%
3	ไทย	609	605	-0.7%
4	ญี่ปุ่น	497	458	-7.8%
5	อินเดีย	239	363	52.1%
6	อินโดนีเซีย	222	270	21.8%
7	อื่นๆ	797	628	-21.3%
	รวม	4,608	5,132	6.9%

4.2 การส่งออก

4.2.1 ชิ้นส่วนรถยนต์ส่งออก

จากข้อมูลของ Global Trade Atlas มูลค่าชิ้นส่วนรถยนต์ส่งออกของเวียดนามในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2567 อยู่ที่ 9,723 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.4 เมื่อเทียบกับปี 2566 โดยมูลค่าชิ้นส่วนรถยนต์ส่งออกของเวียดนามไปยังสหรัฐอเมริกาอยู่ที่ 3,573 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 34.5 เมื่อ และคิดเป็นร้อยละ 36.8 ของมูลค่าชิ้นส่วนรถยนต์ส่งออกทั้งหมดของเวียดนามไปยังประเทศต่างๆ มูลค่าชิ้นส่วนรถยนต์ส่งออกไปยังออสเตรเลียอยู่อันดับที่ 2 มูลค่า 634 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และส่วนเกาหลีใต้อยู่อันดับที่ 3 มูลค่า 515 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีส่วนแบ่งการตลาดอยู่ที่ร้อยละ 6.5 และร้อยละ 5.3 ตามลำดับ มูลค่าการส่งออกชิ้นส่วน

รถยนต์จากเวียดนามไปยังประเทศไทยในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2567 มีมูลค่า 173 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.6

ลำดับที่	ประเทศ	ม.ค - ต.ค ปี 2566 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	ม.ค - ต.ค ปี 2567 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโต (%)
1	สหรัฐฯ	2,657	3,573	34.5
2	ออสเตรเลีย	182	634	247.6%
3	เกาหลีใต้	484	515	6.4%
4	จีน	402	510	26.9%
5	ญี่ปุ่น	585	483	-17.4%
6	อื่นๆ	3,263	4,005	22.7%
	รวม	7,575	9,723	28.4%

จากรายงานของกรมศุลกากร ชิ้นส่วนรถยนต์ส่งออกที่สำคัญของเวียดนาม ได้แก่ สายไฟสำหรับรถยนต์ ยางรถยนต์ ชิ้นส่วนเครื่องจักร และชิ้นส่วนพลาสติก โดยมูลค่าสายไฟสำหรับรถยนต์คิดเป็นร้อยละ 65 ของมูลค่าชิ้นส่วนรถยนต์ส่งออกทั้งหมด ปัจจุบัน มูลค่าสายไฟสำหรับรถยนต์ส่งออกของเวียดนามอยู่ในอันดับที่ 3 ของโลก รองจากจีนและอินเดีย ดังนั้น ผู้เชี่ยวชาญจากองค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Industrial Development Organization: UNIDO) คาดว่า ผู้ผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ในเวียดนามจะเพิ่มการผลิตสายไฟสำหรับรถยนต์ประเภทดังกล่าวให้มากขึ้นในปีถัดไป

4.2.2 ชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์ส่งออก

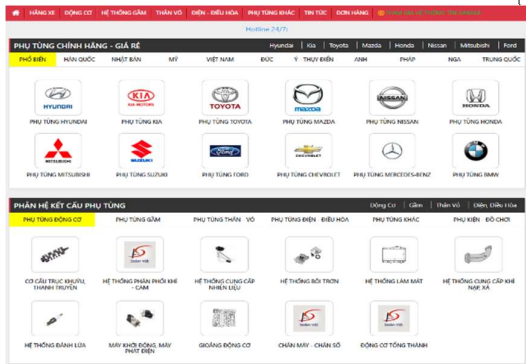
จากข้อมูลของกรมสถิติแห่งชาติ มูลค่าชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์ส่งออกของเวียดนามใน 10 เดือนแรกของปี 2567 อยู่ที่ 7,119 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.8 เมื่อเทียบกับปี 2566 โดยมูลค่าชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์ส่งออกของเวียดนามไปยังสหรัฐอเมริกาอยู่ที่ 2,111 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.3 และคิดเป็นร้อยละ 29.7 ของมูลค่าชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์ส่งออกทั้งหมดของเวียดนามไปยังประเทศต่างๆ มูลค่าชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์ส่งออกไปยังญี่ปุ่นอยู่อันดับที่ 2 มูลค่า 709 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และส่วนเกาหลีใต้อยู่อันดับที่ 3 มูลค่า 554 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยมีส่วนแบ่งการตลาดอยู่ที่ร้อยละ 10 และร้อยละ 7.8 ตามลำดับ มูลค่าการส่งออกชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์จากเวียดนามไปยังประเทศไทยในปี 2567 มีมูลค่า 302 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 1.2 และอยู่อันดับที่ 6

ลำดับที่	ประเทศ	ม.ค - ต.ค ปี 2566 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	ม.ค - ต.ค ปี 2567 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโต (%)
1	สหรัฐฯ	1,930	2,111	9.3%
2	ญี่ปุ่น	675	709	5.0%
3	เกาหลีใต้	483	554	14.6%

4	จีน	420	417	-0.6%
5	เม็กซิโก	252	317	25.7%
6	ไทย	306	302	-1.2%
	อื่นๆ	2,477	2,707	9.3%
	รวม	6,546	7,119	8.8%

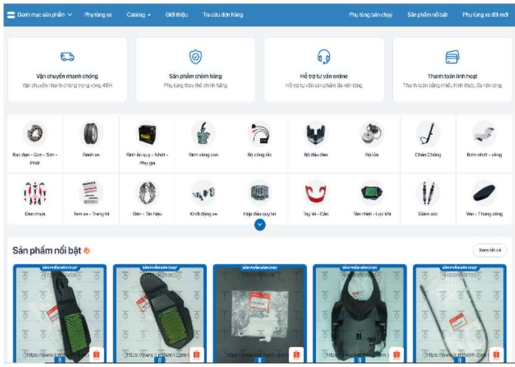
5. ช่องทางการจำหน่าย

ชิ้นส่วนรถยนต์ในเวียดนามได้จัดจำหน่ายผ่าน 4 ช่องทางหลัก ได้แก่ 1) ผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายชิ้นส่วนรถยนต์ต้นทาง (OEM) 2) ผู้จัดจำหน่ายชิ้นส่วนทดแทน (Aftermarket) 3) ร้านค้าชิ้นส่วนรถยนต์และอู่ซ่อมรถ 4) เว็บไซต์อีคอมเมิร์ซ(E-commerce)

	
ผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายชิ้นส่วนรถยนต์ต้นทาง (OEM)	ร้านค้าชิ้นส่วนรถยนต์และอู่ซ่อมรถ
	
เว็บไซต์อีคอมเมิร์ซ (E-commerce)	ผู้จัดจำหน่ายชิ้นส่วนทดแทน (Aftermarket)

ชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์ได้จัดจำหน่ายผ่าน 4 ช่องทางหลัก ได้แก่ 1) ผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายชิ้นส่วนรถยนต์ต้นทาง (OEM) 2) อู่ซ่อมรถจักรยานยนต์ 3) เว็บไซต์อีคอมเมิร์ซ (E-commerce) 4) ตลาดชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์

	
ผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์ต้นทาง (OEM)	ผู้ซ่อมรถจักรยานยนต์

	
เว็บไซต์อีคอมเมิร์ซ (E-commerce)	ตลาดชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์

6. ข้อกำหนดในการนำเข้า

6.1 ข้อกำหนดในการนำเข้าชิ้นส่วนรถยนต์

กรมศุลกากรเวียดนามมีข้อกำหนดว่าชิ้นส่วนรถยนต์ที่นำเข้าต้องเป็นชิ้นส่วนที่ยังไม่ผ่านการใช้งานและมีเงื่อนไขการนำเข้าตาม Decree 69/2028 ND-CP และประกาศของกระทรวงคมนาคม 54/2024/TT-BGTVT ได้แก่

6.1.1 เอกสารทางศุลกากร แบบฟอร์มศุลกากร ใบแจ้งหนี้การค้า (Commercial Invoice) สัญญาการค้า (Sale Contract) ใบส่งของทางทะเล (Bill of Lading) รายการบรรจุภัณฑ์ (Packing List) และแคตตาล็อก

6.1.2 ใบรับรองการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานความปลอดภัยของชิ้นส่วนรถยนต์นำเข้า อาทิ ชิ้นส่วนเครื่องยนต์ ระบบเบรก ระบบไฟฟ้า ต้องเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพและความปลอดภัยที่ได้รับการตรวจสอบจากกรมการทะเบียนยานพาหนะแห่งชาติเวียดนาม (Vietnam Register)

6.1.3 ใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแหล่งที่มาของชิ้นส่วนรถยนต์

6.1.4 อัตราภาษีของชิ้นส่วนรถยนต์นำเข้าได้ระบุในตารางภาษีนำเข้าของรัฐบาลและข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างประเทศๆ (Free Trade Agreement: FTA) โดยอัตราภาษีชิ้นส่วนรถยนต์นำเข้าจากอาเซียนได้ลดลงเหลือร้อยละ 0 และ ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax: VAT) อยู่ที่ร้อยละ 10

6.2 ข้อกำหนดในการนำเข้าชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์

กรมศุลกากรเวียดนามมีข้อกำหนดว่าชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์เป็นกลุ่มสินค้านำเข้าที่มีเงื่อนไข (Regulated Imports) ซึ่งชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์บางประเภทถูกจำกัดการนำเข้า อาทิ ชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์ที่ผ่านการใช้งานแล้ว ชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์ที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยและสุขภาพ ชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์ที่ไม่มีแหล่งกำเนิดที่ชัดเจน ชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์ที่ไม่อยู่ในรายการสินค้าที่อนุญาตให้นำเข้าตามกฎหมายของเวียดนาม ชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์นำเข้าต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการนำเข้าของ Decree 69/2018/NĐ-CP ประกาศของกระทรวงการคลัง (Ministry of Finance) 39/2018/TT-BTC และ Decree 128/2020/NĐ-CP ได้แก่

6.2.1 เอกสารทางศุลกากร แบบฟอร์มศุลกากร ใบแจ้งหนี้การค้า (Commercial Invoice) สัญญาการค้า (Sale Contract) ใบส่งของทางทะเล (Bill of Lading) รายการบรรจุภัณฑ์ (Packing List) และแคตตาล็อก

6.2.2 ใบรับรองการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานความปลอดภัยของชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์นำเข้า ต้องเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพและความปลอดภัยที่ได้รับการตรวจสอบจากกรมการทะเบียนยานพาหนะแห่งชาติเวียดนาม (Vietnam Register)

6.2.3 ใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแหล่งที่มาของชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์

6.2.4 อัตราภาษีของชิ้นส่วนรถยนต์นำเข้าได้ระบุในตารางภาษีนำเข้าของรัฐบาลและข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างประเทศๆ (Free Trade Agreement: FTA) โดยอัตราภาษีชิ้นส่วนรถยนต์นำเข้าจากอาเซียนได้ลดลงเหลือร้อยละ 0 และ ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax: VAT) อยู่ที่ร้อยละ 10

7. โอกาส/อุปสรรค

7.1 โอกาส

การส่งออกชิ้นส่วนรถยนต์และรถจักรยานยนต์ไทยไปยังเวียดนามยังคงมีโอกาสนี้เนื่องจากมีปัจจัยหลายประการที่เอื้ออำนวยทั้งในด้านตลาดและการผลิตชิ้นส่วนในประเทศ ได้แก่

7.1.1 ผลิตภัณฑ์ชิ้นส่วนยานยนต์ที่มีคุณภาพสูงและมีความพร้อมของผู้ประกอบการไทยที่เป็นผู้ผลิตและส่งออกอาหารอันดับหนึ่งของโลก ซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ โดยเฉพาะในการผลิตยานยนต์ รถจักรยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ที่ผลิตจากอาหารไทยมีคุณภาพที่ดีและได้รับการยอมรับในระดับสากล ซึ่งทำให้ชิ้นส่วนส่งออกไทยได้รับความเชื่อถือในตลาดเวียดนาม

7.1.2 เนื่องจากผู้บริโภคเวียดนามนิยมสินค้าไทย ที่มีราคาที่เหมาะสมผลและคุณภาพที่ดี ขึ้นส่วนยานยนต์ไทยไม่เพียงแต่ตอบโจทย์ด้านคุณภาพ แต่ยังมีราคาที่แข่งขันได้เมื่อเทียบกับสินค้าจากประเทศอื่นๆ

7.1.3 รายได้เฉลี่ยของประชากรเวียดนามสูงขึ้นและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภค โดยเฉพาะความต้องการในการครอบครองรถยนต์ส่วนบุคคลยังคงเพิ่มขึ้น จึงเป็นโอกาสให้ตลาดขึ้นส่วนยานยนต์ในเวียดนามเติบโตในอนาคต

7.1.4 ในสถานการณ์ที่ผู้ผลิตขึ้นส่วนยานยนต์ในเวียดนามยังไม่สามารถผลิตขึ้นส่วนที่มีคุณภาพสูงได้ทั้งหมด ขึ้นส่วนยานยนต์ส่งออกไทยจึงกลายเป็นทางเลือกให้กับผู้นำเข้าเวียดนาม เนื่องจากผู้ผลิตไทยมีความสามารถในการผลิตขึ้นส่วนยานยนต์ที่มีคุณภาพสูงและความพร้อมในการขยายตลาดส่งออกขึ้นส่วนยานยนต์ไปยังเวียดนาม เพื่อเติมเต็มความต้องการของตลาดและเพิ่มมูลค่าการค้าระหว่างสองประเทศ

7.2 อุปสรรค

แม้ว่าในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ตลาดขึ้นส่วนยานยนต์ในเวียดนามมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง แต่อุตสาหกรรมการผลิตและจำหน่ายขึ้นส่วนยานยนต์ยังต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการในการส่งออก

7.2.1 การแข่งขันจากสินค้าราคาถูก โดยเฉพาะจากประเทศจีน และการแข่งขันจากประเทศต่างๆ เช่น ญี่ปุ่นและอินโดนีเซียในตลาดขึ้นส่วนยานยนต์ คู่แข่งเหล่านี้ไม่เพียงแต่มีประสบการณ์ในอุตสาหกรรมขึ้นส่วนยานยนต์มายาวนาน แต่ยังมีสินค้าที่มีคุณภาพสูง ซึ่งได้รับการยอมรับจากลูกค้าทั่วโลก

7.2.2 นโยบายของรัฐบาลเวียดนามที่มุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมขึ้นส่วนยานยนต์ภายในประเทศ ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคให้กับผู้ประกอบการไทยที่ต้องเผชิญกับการแข่งขันกับผู้ผลิตในเวียดนามอย่างมากขึ้นในอนาคต โดยรัฐบาลเวียดนามมีการส่งเสริมโครงการต่างๆ เพื่อเพิ่มการผลิตและพัฒนาอุตสาหกรรมขึ้นส่วนยานยนต์ในประเทศ ซึ่งรวมถึงมาตรการสนับสนุนทางภาษีและการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน แม้ว่าเรื่องดังกล่าวอาจจะเป็นสัญญาณที่ดีสำหรับเศรษฐกิจ แต่จะเพิ่มแรงกดดันให้กับผู้ผลิตและส่งออกขึ้นส่วนจากประเทศอื่นๆ รวมถึงผู้ประกอบการไทยอีกด้วย

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 จากการศึกษาตลาดของ Mordor Intelligence มูลค่าตลาดของรถยนต์ไฟฟ้าในเวียดนามคาดว่าจะมีมูลค่าถึง 2,930 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2568 และ 6,690 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2573 โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (Compound Annual Growth Rate: CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 18 ในรอบ 5 ปี (2568-2573) ดังนั้นความต้องการอะไหล่จึงมุ่งเน้นไปที่แบตเตอรี่ ระบบชาร์จไฟ ขึ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และเซ็นเซอร์อัจฉริยะ

8.2 ตลาดรถจักรยานยนต์ที่ใช้เชื้อเพลิงเบนซินแบบดั้งเดิมในเวียดนามเริ่มเข้าสู่ช่วงอิมมัตูและกำลังมีการเปลี่ยนแปลงจากการใช้รถจักรยานยนต์เกียร์หรือมอเตอร์ไซค์คลัทช์ไปเป็นการใช้รถจักรยานยนต์แบบเกียร์อัตโนมัติหรือสกูตเตอร์ ซึ่งปัจจุบันรถจักรยานยนต์ประเภทสกูตเตอร์ครองส่วนแบ่งตลาดมากกว่าร้อยละ 45 และอาจมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากรายได้เฉลี่ยต่อหัวของเวียดนามมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ดังนั้น ผู้ขาย

เวียดนามจึงให้ความสนใจกับกลุ่มอะไหล่ เช่น เครื่องยนต์รถสกูเตอร์ ระบบเบรก (Anti-lock Braking System: ABS) ระบบส่งกำลัง และชิ้นส่วนตกแต่ง เป็นต้น

8.3 แม้ว่าตลาดชิ้นส่วนยานยนต์ในเวียดนามมีศักยภาพในการเติบโต แต่ยังคงมีความท้าทายจากการแข่งขันที่ค่อนข้างสูง ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันจากสินค้าราคาถูก โดยเฉพาะจากประเทศจีน และการแข่งขันจากประเทศต่างๆ เช่น ญี่ปุ่นและอินโดนีเซียในตลาดชิ้นส่วนยานยนต์

รายชื่อสมาคมและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับชิ้นส่วนยานยนต์ในเวียดนาม

1. Vietnam Register

Head Office: 18 Pham Hung Street, My Dinh 2 Ward, Nam Tu Liem District, Hanoi

Phone: (84) 24.37684719

Email: vr-id@vr.org.vn

2. Vietnam Automobile Manufacturers' Association (VAMA)

Address: 10F Dao Duy Anh Building, No. 9 Dao Duy Anh Street, Phuong Lien Ward, Dong Da District, Hanoi

Phone: +84 24 6290 7427

Email: adminofficer@vama.org.vn

Website: <http://vama.org.vn/en>

3. Vietnam Association of Motorcycle Manufacturers

Address: Inside Honda Vietnam Company, Phuc Thang Ward, Phuc Yen City, Vinh Phuc Province

Phone: +84 211 386 8888 (Ext: 6154)

Email: vamm_office@honda.com.vn

Website: <https://vamm.vn/>

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร

มีนาคม 2568